

SDÜ ZİRAAT FAKÜLTESİ
PROJE VE FON GELİŞTİRME GRUBU
TOPLANTI NOTLARI

Tarih: 21/10/2011 Cuma Saat 14:00

Yer : Dekanlık toplantı salonu

Konu: Ziraat Fakültesi laboratuvar ve araştırmacı potansiyellerinin belirlenmesi

AÇILIŞ

DEKAN: Arkadaşlar hoş geldiniz. Bu grubun Fakültenin vitrinine yönelik faaliyetlere gireceğinden ve çok başarılı olacağından eminim. Üniversite üst yönetimi de bize bu konuda destek vereceğini açıkça ifade etmektedir.

Şu anda altyapımızı biliyoruz. Bölümlerden gelen bilgiler doğrultusunda elimizdeki altyapıyı öğrenmiş ve aynı cihazdan kaç tane var bunu da görmüş olduk. Şimdi konuyu olgunlaşması için görüşlerinize açıyorum.

GÖRÜŞLER

F CANLI: O bilgileri bize de göndermeniz mümkün mü?

DEKAN: Elbette, hiç bir sakıncası yok. Yeni binaya taşındığımızda bölüm laboratuvarlarının yeniden tahsisi için bu bilgileri etkin bir şekilde kullanacağız. Devam etmekte olan projelerin aksamamasına özen göstererek sonuçlandırılmış olan projelerdeki cihazlar ile döner sermaye odaklı hizmet laboratuvarlarının yeniden yapılanmasına geçebiliriz. Dekanlık bu konuda tasarruf hakkına sahiptir ve değişiklik yapabilir.

S YAŞAR: Yanlış anlaşılmalara önlemek için söylüyorum bu değişiklikler atıl duran laboratuvar ya da cihazın daha etkin kullanımı için olacak değil mi? Bölüme ait laboratuvar değil de özel analizlere odaklı olmasını öneriyorum. Mesela Weende analizi laboratuvarı gibi tüm bölümlerin kullanımına ve katılımına sunulacak şekilde hizmet eden laboratuvar yapılanması bence etkinliğimizi de artıracaktır.

DEKAN: Evet, bu şekilde yani özel analizlere göre sınıflandırmanın bir sakıncası var mı?

S YAŞAR: Bence hiç yok. Benim daha önce çalıştığım birimlerde de böyle idi. Yalnız her laboratuardan sorumlu tutulacak birileri atanmış idi.

DEKAN: Biz bunu bire bir uygulayabilir miyiz?

S YAŞAR: Uygulanabilir.

B KARA: Zaten TUBİTAK da Fakülte üzerinde kayıtlı bir alet varsa başka bir öğretim üyesinin aynı cihazı almasına olanak tanımıyor. Bu nedenle de böyle bir yapılandırma zorunlu gibi gözüküyor.

F CANLI: Katılıyorum. Kaynak israfını önlemek için gereklidir. Ayrıca ortak aletler aynı yede toplanabilir. Örneğin fakültemizde çok sayıda Santrifüj cihazı bulunuyor bunlar bir yere toplanıp etkin kullanımı sağlanabilir ve böylece santrifüj alımlarımız sınırlanır ve kaynak israfı önlenir.

U AKÇAY: Ortak kullanıma açılan cihazın arızalanması gibi durumlarda kim sorumlu olacak?

F CANLI: Kim kullanıyor ve kullanmış ise o kişi sorumludur. Log dosyası şeklinde kullanımlar takip edilen bir sistem uygulanırsa yurtdışında olduğu gibi bu sorun çözülür.

U AKÇAY: Ama yurtdışında herkesin kendine ait cihaz ve laboratuvarı var.

F CANLI: Hiç öyle bir durum yok. Türkiye'de çok kaynak israfı var. Bu yapılanma bizleri kaynak israfının önüne geçmesine de yardımcı olacak.

M KELEN: Gözlemlediğim kadarı ile bizde Laboratuvarlar kişiye özgü bir durum almış. Ve laboratuvarların başkaları tarafından kullanımı pek mümkün değil. Bu yüzden de etkin kullanım için servis odaklı ortak kullanıma açılması iyi olur. .

H ÖZGÖNEN: Bazılarımız izin vermekteyiz. Genelleme yapmamak gerek.

M KELEN: Arkadaşlar ZF olarak laboratuvar ve cihaz eksikliklerimiz var ve biz bunları tamamlamalıyız. Şu an itibari ile biz bu Fakültede nelere sahip olduğumu bile bilmiyoruz. Cihazlar kişilere ait ve gizli tutulmaktadır. Projelerimize aynı aleti satın almak yerine eksikleri tamamlayacak cihazların alımı yoluna gitmeliyiz.

U AKÇAY: Cihazlar ortak kullanıma açılınca da örneğin 4 spektrumdan üçü bozuluyor ve kimse de bunun düzenlenmesi ve düzeltilmesi için emek harcamıyor.

S YAŞAR: Ben sizin endişelerinizi anlıyorum ama öyle bir şey olması mümkün değil. Ben cihazların ve malzemelerin kilitli olmasını ilk defa burada gördüm. Koca koca zincirler takılı dolaplar! Araştırma yapacak birisi olarak fakültemde ve bölümümde ne kadar malzeme ve cihaz olduğunu görmek istiyorum. Sistematik bir envanterimiz olacak ve ortak-servis-odaklı çalışacak olan bu sistem ile sizin endişeleriniz ortadan kalkacaktır. Örneğin Gen teknoloji laboratuvarı sorumluluğu size verilecek. Sizin kontrolünüz dahilinde laboratuvarın bir çalışma takvimi olacaktır. Bu takvimin sizin projelerinizi aksatmayacak şekilde diğer araştırmacılara veya hizmetlere açılmasını siz belirleyeceksiniz. Amerika'yı yeniden mi keşfedelim yani. Bir araştırmacı çalıştığı birimde yapacağı araştırma projesi için 2 şeyi kesinlikle bilmesi gerekir. Bunlar çalıştığı birimdeki mevcut laboratuvar, sarf malzeme ve cihaz olanaklarıdır. Bu olanaklar çerçevesinde araştırma projesini planlar ve altyapının öngördüğü çerçevede sorunsuz yürütür ve sonlandırır. Bize özgü geliştireceğimiz bir sistem çerçevesinde her seferinde pahalı aletleri tekrar satın almak zorunda kalmayacağız. Bunları yaparken bu sistemdeki mevcut teknik eleman sayısını da artırmalıyız. En az üç tane analitik kimya uzmanı laborant, tekniker ve/veya mühendis kadrosu gerekiyor.

F CANLI: Projelerin garanti süreleri aşan cihazlarının onarımını kim yaptırıyor? Ben asla kendi cebimden yaptırmam.

M TONGUÇ: Ben yaptırdım.

DEKAN: Bu tip onarımlar küçük ve çok az olan şeyler olabilir. Çözümlemesi gerekir.

M TONGUÇ: Ben zaten ortak kullanıyorum. Ortak kullanıma cihazlarımı açtığım halde birileri hakkımda dedikodu yapıyorlar.

DEKAN: Bu gibi konuları konuşmamız açısından bu ortam çok uygun. Ben bir bilim insanının kendine ait bir laboratuvarının olmasından yanayım. Ama sürekli çalışır durumda tutma ve etkin kullanma koşusu aranmalıdır. Döner sermaye kapsamı içerisinde bu gibi araştırmacıya özel laboratuvarları nasıl kullanabiliriz? Benim düşüncem sarf malzeme ve diğer giderleri döner sermayeden sağlanması koşulu ile öğretim üyesinin laboratuvarından yararlanabiliriz. Böylece analizi yapan kişi de sağlanan gelirden faydalanacaktır.

U AKÇAY: O zaman benim önerim şudur: Dekanlığımız, proje yürütülen bu gibi özel laboratuvarları serbest bıraksın ve belli bir süre 2 ya da 3 yıl o laboratuvar proje çıkaramıyorsa ortak kullanıma açsın veya Dekanlık bünyesine alınsın.

DEKAN: Kişisel laboratuvarlardan belli bir süre proje çıkarılamıyorsa o merkezi hale getirilsin mi yani?

S YAŞAR: Ben bu öneriye karşıyım. Araştırma yapacak öğretim üyelerine böyle bir zorunluluk konulmamalı. Kanunen ise bizler öğretim üyesiyiz. Proje yapmak zorunda değiliz. Bir arkadaşımız konuşurken "benim laboratuvarım" dedi. Tamam, bu sizin olsun ama başkaları da kullansın demi.

DEKAN: Benim fikrim ise Laboratuvarlar proje yürütücüsüne zimmetlenecek ve o projeyi aksatmayacak şekilde diğerlerine servis amaçlı olarak açık kalacak. Arızaların onarımı Dekanlık tarafından yapılacaktır. Genel laboratuvarların sorumlulukları ilgili öğretim üyesinin üzerine alınmalı ve o kişinin yapacağı program çerçevesinde kullanıma açık olmalıdır. Laborant alınmasına sıcak bakıyorum.

L BAŞAYIĞIT: Bu laboratuvar ve cihazların tümü Fakültenindir ve istediği gibi kullanım hakkına sahiptir. Bu konuda sanırım hepimiz aynı fikirdeyiz. Bizim sorunumuz bunlardan diğer kişilerin yararlanması noktasındadır. Aslında kullanım hakkı da doğuyor. Ancak bozulma vs. olduğunda diğer araştırmacılara açınca ortada bir onarım sorunu oluyor. Biz kullanırken de bozuluyor ama hep bizim onarmamız gerekiyor. Bu konunun açıklık kazanması gerek, bence.

DEKAN: Dekanlık bütçesinde bunun için kaynak ayrılmış durumdadır. Bu kaynaktan sizleri yararlandırabiliriz.

L BAŞAYIĞIT: Evet. Burada laboratuvarları biraz fazla sahiplenme var. Bizim, S YAŞAR'ın da dediği gibi bir metot üretmemiz gerekiyor. Dekanlık cihazların uygun koşullarda herkesin kullanımına açacağıının garantisini vermeli. Bir projede tüm aletleri almak için başvuramazsınız zaten. O da ortak kullanımı zorunlu kılıyor.

S YAŞAR: Ben proje hazırlarken başka bölümün cihazlarını dikkate alarak bir araştırma yürütecek isem ve o bölümle koordineli çalışmıyorum isem o zaman aksaklıkların boyutu da farklı oluyor. Projeniz yürütüldüğü zaman kapısını çaldığımız kişi sizin analizlerinizi yapmayabilir, çünkü önceden koordinasyon sağlamadınız. Ancak bir sistemimiz olursa böyle kişisel sorunlar ya da kötü planlamadan kaynaklı olumsuz uygulamalar olmaz. Kurulacak sistem de zaten disiplinlerarası çalışmayı teşvik edecek böylece bireysellikten (benim laboratuvarım) kurumsallığa (bizim laboratuvarımız) geçiş olacaktır.

V AYHAN: Çok da mütevazî olmak istemiyorum. Ancak, bu grubun oluşmasında laboratuvarlar ile ilgili bu tartışmalara geçilmesinde benim çok radikal görüşlerim vardı. Sizleri dinledikten sonra bu fikirlerim yumuşadı. Bu tartışma ortamının oluşması belli bir aşama kaydettiğimizi gösteriyor. Ama hala bir alt yapının oluşmaması iyi değil. Yeni bir modele gerek yok. Bence SDÜ Merkezi laboratuvarı gibi bir yapılanmaya geçelim. Kimse alınmasın. Bu merkezden sorumlusu tarafsız birisini atayalım. Protein tayin cihazı herkes de var. Aynı laboratuvara alınsın tüm bu cihazlar. Yapılanmada, fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik analizler gibi sınıflandırma yapalım. Herkesin ayrı derin dondurucusu var. Atıl kalıyor. Bir sürü tartı cihazları var etkin kullanılmıyor. Merkezde 4B kapsamında birkaç kişi çalıştırılabilir. Sonra KPSS ile kadroya aktarılır. Yeni model arayışına gerek yok, bence.

F CANLI: Bence, ortak kullanıma pahalı cihazlar açılmalıdır. Öğretim üyesi kendi laboratuvarına sahip olabilir ve bu laboratuvardaki diğer ucuz alet ve malzemeler o öğretim üyesinin projesi için kullanılabilir.

U AKÇAY: Proje yapmak isteyen öğretim üyesi çalışmak istediği cihaz ve laboratuvarı ve diğer öğretim üyesini arar bulur. Biz de çalışmak isteyen kimseye hayır demedik.

S YAŞAR: Ancak, uygulamada öyle olmuyor.

F CANLI: Uygulamada farklı davranışlar olduğundan, şimdi geldiğimiz noktada ise aynı cihazdan hepimizin var.

U AKÇAY: Ama amaçları ve kullanımları farklı.

M KELEN: ZF nin tamamını birden bir bütün olarak düşündüğümüzde bazı organların işlemediğini görüyoruz. Bunların başında insan kaynaklarımızı aktif kullanmadığımız geliyor. Biz bu kaynakları optimum kullanamıyoruz. Ben aktif çalışan arkadaşlarımızın endişesini anlıyorum. Çalışmalarının olumsuz etkileneceğinden korkuyorlar, bu tedirginlikleri yersizdir. Tüm arkadaşlarımızın birlikte çalışma ruhu sergilendiği zaman bu gibi tedirginliklerin olamayacağını göreceğiz.

ÇOĞUNLUK SAĞLANAN KARARLAR

DEKAN: Toparlamak istiyorum

1-Orta ve küçük düzeyde laboratuvar cihazlarına sahip olacak şekilde öğretim üyeleri kendi özel projeleri için laboratuvara sahip olabilir.

2-Kayıtlara geçmesini istiyorum: "Bir araştırmacının ruh hali sanatçıya benzer. Çalıştığı ortam uygun değilse kendini rahat hissetmiyorsa verimli olamaz ve ürün üretmez. Benim açımdan aynı aletlerin birden fazla alınmasının sakıncası yok. İnsanların çalışma aşkını sağlamak motive etmek için yapılan harcama çok daha önemli bence. Bilim adamının projelerinden emek harçayarak satın aldığı cihazlar üzerinde proje tamamlandıktan sonra söz sahibi olması gerekmektedir".

-Ama V Ayhan'ın dediklerine de katılıyorum. Bölümlerden gelen altyapı envanterini herkese duyurulum mu?

- Tekrar bölümlere duyuru yapıp eksik bildirimleri tamamlayalım ve döner sermaye-hizmet

odaklı analiz laboratuvarlarının kurulumu için START verelim.

R KULCU: Analiz laboratuvarlarının tayinini ve kurulumunu bu "Birim" mi sağlayacak?

DEKAN: Bu birim oluşturabilir. Ancak Alt komisyon diyorsanız, o da olabilir.

R KULCU/DEKAN: Bu kadar kalabalık bir birim yerine alt komisyon birimi olmalı.

3-Projelendirme- Döner sermaye

DEKAN: Hepimiz aynı şeyi söylüyoruz ama farklı söylüyoruz. Merkeziyetçiliğin ve kontrol edilebilir yapılar kurmanın şehvetine kapılmayalım. Heyecanı öldürmemeliyiz. Hem sistem yürümeli hem de insanların iç enerjisini ve bireysel teşebbüs şevkleri kaybolmamalı.

Arkadaşlar, bundan sonra sunulacak projeleri bu kurum incelesin mi sorusunu da daha sonra tartışalım. Belki projelerin hazırlanıp DEKANLIK imzasına sunulmadan önce sadece altyapı uygunluğu bakımından incelettirilebilir.

H ÖZGÖNEN: Cihazlar konusundaki doyumsuzluk bu cihazların fazla modelinin olmasından kaynaklanıyor. Yenisi çıkıyor ve araştırmacı yeni model cihaz almak için proje yapıyor. Bunlar nasıl karşılanmalıdır?

DEKAN: Çok doğru söylediniz. Geçen gün Ahmet Ali Hocamız biz de benzeri olan bir aletten istedi. Destekledim ama daha sonra üniversitenin başka bir biriminde varmış ve öylece satın alınma işinden vazgeçildi. Ben insanların serbest ortamlarda çalışması taraftarıyım. İnceleme ve araştırmacı ruhunun gerekliliği söz konusu ise yeni model cihaz satın alınmasını desteklerim.

V AYHAN: Bu konuda araya girmek istiyorum. İsrail'e giden var mı? Diyorlar ki durumları hiç de bize benzemiyor. Kullanılan cihazlar ve altyapıları çok eski. Çünkü satın alınan veya kurulan altyapıdan azami boyutta yani eskিয়েceye kadar kullanmak istiyorlar. Ben cihazlardan mümkün olduğu kadar azami faydalanmasından yanayım.

B KARA: Bunun için Dekanlık tarafından izin verilen ortak kullanım cihazlarının onarım ve tadilatı için bizlere garanti sunulmalıdır. Böylece azami kullanım sağlanabilir.

F CANLI: Fazla olan aletlerin kullanıma açık olduğunu duyurabiliriz.

V AYHAN: Ben yine çözüm öneriyim. Afyonkarahisar üniversitesi yapıyor. Analiz ve fiyatlarını duyuruyor. Müşteri hangi analizlerin yapıldığını bilerek hizmet satın alıyor.

DEKAN: Tamam, planlama döner sermaye üzerinden olsun. Ancak ZF içerisindeki yapılanma nasıl olacak. Örneğin yem analizleri için kaç öğretim üyesi ismi vereceksiniz ve yem analiz fiyatlanmasını siz belirleyeceksiniz. Hazırlayacağınız projede kaç kişi olacak?

V AYHAN: 3 öğretim üyesi yeterlidir.

DEKAN: Biz yem analizi için geleni nereye yönlendireceğimizi biliyoruz. Böyle mi işlemeli? Bitki Korumadan kaç kişi gönüllü örneğin? Listelerin tam olmadığı konusunda itirazlar var. Liste tamamlanmak üzere tekrar gönderileceğine kadar verdik zaten.

L BAŞAYİĞİT: Biz devletin toprak analizleri için bir proje hazırladık. Döner sermayeden yürüttük. Vatandaş bize geliyordu. Biz analizini yapıyorduk, üretici maliyeti döner sermayeye yatırıyordu ve ilgili öğretim üyesine döner sermayeden pay verilirdi.

V AYHAN: ZF tarafından yürütülecek analizler için yapılacak liste ve fiyatlandırma "Dekanın üst yazısı" ile ilgili firmalara gider. Bu piyasada müthiş bir rekabete yol açacak. İleride akreditasyona kadar gidecek, sanırım.

DEKAN: Toprak ve yaprakta mineral madde analizlerinin de toprak analizine eklenmesi gerekmez mi? olabilir mi?

L BAŞAYİĞİT: Mevcut fiziksel imkanlarla zor. Yük getirir.

DEKAN: Öğrenciyi kullanamaz mısınız?

L BAŞAYİĞİT: Laborant verilirse mevcut laboratuvar koşullarını iyileştirilirse yapılmayacak durumu yok ama ben bunda uzman değilim, ilgili öğretim üyesine sorulmalıdır.

DEKAN: Üç toprak beslemeci de uzman havuzunda bulunmaya "hayır" demişler, bu konuda çalışan başka kim var?

L BAŞAYİĞİT: kimse yok.

DEKAN: O zaman dışarıya bakacağız, gerektiğinde uzman havuzumuzun eksikliklerini dışarıdan öğretim üyesi alımı ile güçlendirmeliyiz.

L BAŞAYIĞIT: Nihayetinde tüm analizler o öğretim üyesinin kontrolünde olmalı.

HÜSEYİN ŞENOL (Laborant): Analizin sonucunda çıkan değeri yorumlamak için uzman bir öğretim üyesi GEREKLİDİR. Ben idari personelim. Çok sayıda öğrencilere de hizmet veriyorum. Toprak analizi ve benzer analizler yapıyoruz. Cihazlar ortak kullanıma açılınca öğrenci yükünü kim paylaşacak. 3 laborant ile yürümez.

S YAŞAR: 3 kişi yetmiyorsa siz nasıl 12 yıldır yürütüyorsunuz?

HÜSEYİN ŞENOL: Biz dışarıya analiz yapıyoruz.

DEKAN: Döner sermaye fiili katkı sağlayan öğretim üyesine destek veriyor. Personele dağıtılması kolay değil. Şunu anlamıyorum hocalar para kazanmak istemiyorlar mı? Daha önce böyle bir girişim olmamıştı. Sadece çalışma isteniyor. Döner Sermaye proje yapmamızı ve destek vereceklerini söylüyorlar. Rektörlüğün bakışı olumlu ve desteklemeye hazır.

F Canlı: Ben proje yaptım ve destek aldım. Peki, ZF döner sermaye projeleri kurum olarak mı verilecek? Kişi mi?

M KELEN: Proje TARUM da yürütülecekse TARUM üzerinden verilecek, fakültede ise fakülte üzerinden verilecek.

DEKAN: Fiili katkı diyor. Projede isminiz geçmesi lazım.

S BOYAR: Fiili katkısı olması şart.

GENEL SONUÇ

DEKAN: Arkadaşlar genel olarak neler yaptık özetleyelim.

- Uzman havuzu oluşturduk. Havuzun genişlemesi için önümüzdeki hafta bölümlerle tekrar yazışılacaktır.
- Uzmanlık alanlarına ait konu başlıkları belirledik. Bundan sonra döner sermayeden gelen işler ilgili uzman arkadaşlara gönderilecek. Hem dekanlık hem de işi yapan kazanacaktır.
- Sonuç olarak bunları olgunlaştırma aşamasına geldik.
- Yani Döner sermaye odaklı hizmet projeleri yazılacaktır. Bir sonraki toplantıda somutlaştırılmalı.
- Döner sermaye odaklı hizmet analiz laboratuvarlarının kurulumu ve işleyişi için alt birim oluşturulacak.
- Arkadaşlar Tarım fuarında stand açalım mı?
- Bu tanıtıcı bilgiler ileri aşamada Agrokentin temellerini oluşturmalı.
- Bu birim olgunlaştığında Ticaret odasında toplantı düzenleyelim.

S BOYAR: İki arkadaşımız çalışsın, ortak bir formatta bilgileri toplasak daha iyi olur.

- Fuarda bir ekrandan bilgilerin akışı yapılabilir mi?
- Bölüm bilgileri için ortak bir format belirlensin ve küçük broşürler hazırlansın.
- Bölüm tanıtıcı bilgileri ve POSTER hazırlanmalıdır

Arkadaşlar şimdi özetlediğimiz konularda çalışmalar yapmak ve elde edilen bilgileri toparlayıp tartışmak üzere toplantımızı sonuçlandırıyorum.

Katılımlarınız için teşekkür ederim.

Önümüzdeki hafta 28 Ekim 2011 Cuma günü saat 14:00'daki toplantıda görüşmek dileği ile toplantımız sona ermiştir.